

GERONDAS PAÏSSIOS
VAN DE ATHOS

WOORDEN

2. GEESTELIJK ONTWAKEN

COUVENT MÈRE DE DIEU PORTAÏTISSA
Rue du Caillou 3 – B-6183 Trazegnies

ISBN : 978-2-9601526-2-3

D/2022/14.402/01

Met dank aan presbytera Georgia Panou
(Péronnes-lez-Binche, België) voor haar hulp met
het taaleigen van Vader Paissios
en

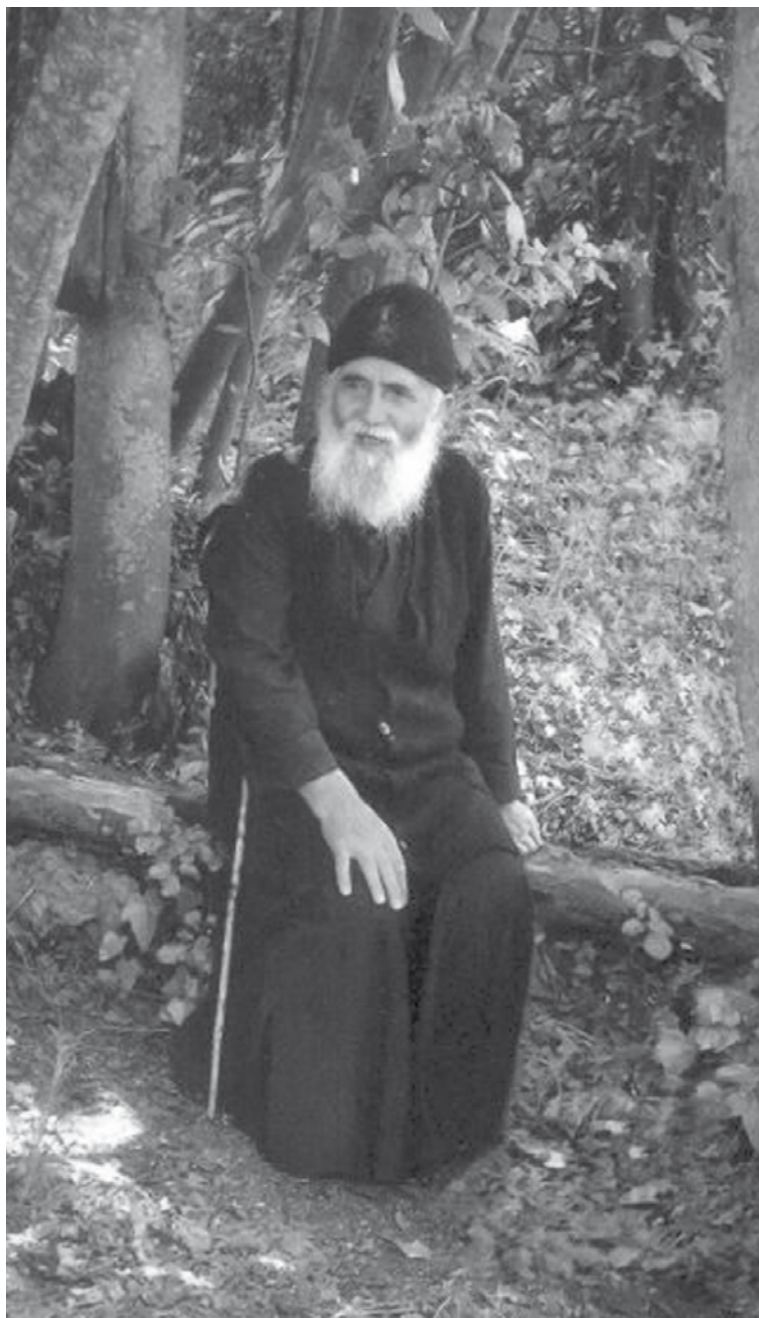
aan Gozalov Books Den Haag voor de opmaak,
de verspreiding en de goede raad

© voor de Nederlandse vertaling:
Hesychasterion Heilige Johannes de Theoloog
Souroti (Thessalonika), Griekenland;
en Couvent Mère de Dieu Portaitissa Trazegnies, België.

Oorspronkelijk uitgegeven in het Grieks door
Hesychasterion Heilige Johannes de Theoloog
570 06 Souroti (Thessalonika)
Tel. 23960 41 320, fax 23960 41 594
onder de titel:
Gerontos Paisiou Agioreitou
Logoi β´
Pneumatikè aphupnisè

Vertaling: Couvent Mère de Dieu Portaitissa,
Rue du Caillou 3, Trazegnies, België
Tel. +32 (0)71 46 28 46
E-mail: portaitissa@skynet.be

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd
en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke
wijze ook worden opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand zonder
voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	9
Enkele woorden van de gerondas als inleiding	15
“Om binnen te gaan in de Raad van God moet je afgevaardigde van God worden, jezelf niet sparen”	15
God zal de oplossing geven	17
“Vervloekt is hij die de werken des Heren zorgeloos verricht”	19
We moeten de mensen geestelijke rust geven.....	20
Deel 1. De verantwoordelijkheid van de liefde	23
Hoofdstuk 1. De generatie van de onverschilligheid	24
Onverschilligheid ten opzichte van God leidt tot onverschilligheid ten opzichte van al het andere ..	24
Tegenwoordig draaien de mensen om zichzelf heen.....	26
We hebben verantwoordelijkheid	28
Ik zie wat ons te wachten staat en ik lijd eronder	31
Onwetendheid kan men niet goed praten	33
Hoofdstuk 2. De aanwezigheid van de Christenen is een geloofsbelijdenis	36
Ze brengen de mensen in slaap.....	37
Het voorbeeld spreekt	39
God verdraagt ons.....	42
De verdediging van de rechtvaardige.....	42
Hoe men moet reageren op hen die God lasteren.....	44
Hoofdstuk 3. “Voor de reinen is alles rein”	50
Een geestelijke mens is een “verterend vuur”	50
We moeten niet zelf schandalen veroorzaken.....	53
Wat veroorzaken sommige mensen toch schandalen!.....	54
Openbaarmaking van zonden.....	56
Hoofdstuk 4. Handelen met wijsheid en met liefde	59
Werken aan onszelf.....	59
Men moet het goede doen op een goede manier	59
Onze houding moet gepaard gaan met onderscheidingsvermogen	62
Geestelijke oprechtheid wordt gekenmerkt door liefde	63
“De letter van de wet doodt”	65
Wat we doen, moeten we doen voor God	66
We moeten geestelijke zintuigen verwerven	68
Goddelijke verlichting is het voornaamste	69
Deel 2. Strijdlust en vroomheid	73

Hoofdstuk 1. De “goede strijd”	74
Strijd voor de heiliging van de ziel	74
Wat helpt bij de geestelijke vooruitgang.....	76
Geestelijke studie	78
“De ware aanbidders”	82
De redding van onze ziel.....	86
Hoofdstuk 2. Hoe gaat de duivel te werk.....	88
De duivel geeft ons een verdovende injectie.....	90
De duivel doet alles om te voorkomen dat de mens geholpen wordt	91
De vleugel van de wil.....	93
Hoofdstuk 3. Het nut van goede omgang.....	96
Broederschap.....	96
De geestelijke verwantschap	99
Oppassen met wie men omgaat.....	101
Moederliefde	103
Hoofdstuk 4. Vroomheid ontroert God	106
Wat is vroomheid?.....	106
Vroomheid is besmettelijk.....	107
Uiterlijke vroomheid	110
Geeft het heilige niet aan de honden	111
Vroomheid in alles.....	114
Wat was men vroeger toch vroom!	115
Eerbied ten opzichte van de iconen	116
We bieden aan God het allerzuiverste aan.....	119
Hoofdstuk 5. Geven geeft Goddelijke zuurstof.....	122
De mensen vergeten degenen die lijden.....	122
De maatstaf van de liefde	124
Iemand die geeft, ontvangt Goddelijke vreugde.....	126
De gierigaard verzamelt, en het zijn de anderen die ervan profiteren.....	128
Een goede instelling is het voornaamste	130
Aalmoezen zijn van grote hulp voor de overlednen	132
Een aalmoes ‘in het verborgene’	132
“Door dat te doen zult gij gloeiende kolen op zijn hoofd stapelen”	135
Deel 3. Geestelijke moed.....	138
Hoofdstuk 1. De tekenen van de tijd.....	139
De Antichrist	139
De aardse koning van de Joden	141
Het merkteken 666	142

De nieuwe identiteitskaarten	145
Een slinkse manier om het merkteken in te voeren	147
Het merkteken staat gelijk met verloochening.....	150
De uitleg van de profetieën.....	151
Hoofdstuk 2. Een offer geeft vreugde.....	154
Offers zijn zeldzaam in onze tijd.....	154
Mijn eigen voldoening wordt geboren uit de voldoening van de ander.....	157
In de mate waarin we onszelf vergeten, denkt God aan ons	161
Zij die als dappere mensen sterven, sterven niet.....	163
Als iemand geen rekening houdt met zichzelf, ontvangt hij goddelijke kracht.....	165
Het leven van een monnik is een voortdurend offeren	167
Hoofdstuk 3. Heldhaftigheid komt voort uit het zich toevertrouwen aan God.....	171
Er is geen wreedheid in heldhaftigheid	171
De natuurlijke angst is een rem	173
De dood is bang voor degene die de dood niet vreest	175
Moed is iets heel belangrijks.....	176
Discipline.....	177
God ziet de goede wil en helpt	178
We moeten de gevaren op een geestelijke manier het hoofd bieden	179
Hoofdstuk 4. Getuigen voor het geloof is een feest.....	182
Sommigen moeten vallen, opdat de toestand gered wordt.....	182
Als iemand besloten heeft te sterven, is hij nergens bang voor	183
Het verzaken aan het geloof wordt uitgeoefend met het martelaarschap	186
Martelaarschap en nederigheid.....	187
Wat waren de Heiligen toch moedig!	189
Monnik en martelaarschap.....	191
Deel 4. Afhankelijkheid van de hemel.....	195
Hoofdstuk 1. Gods voorzienigheid voor de mens	196
“Zoekt eerst het Koninkrijk van God”	196
Zegeningen van Gods wonderbare voorzienigheid.....	199
We moeten ons toevertrouwen aan de Goddelijke voorzienigheid	202
God gebruikt alles om er iets goeds van te maken	203

Gods weldaden breken het hart.....	205
Dankbaarheid ten opzichte van God zowel voor het kleine als voor het grote.....	206
Hoofdstuk 2. Het geloof en het zich toevertrouwen aan God.....	209
We moeten ijverig zijn in ons vertrouwen op God.....	209
Geef ons meer geloof.....	212
Alles moet ons omhoog brengen naar God.....	213
De kracht van het geloof.....	214
De moeder van het vertrouwen op God is het geloof.....	216
Geloof en liefde.....	218
“Zonder Mij kunt gij niets doen”.....	219
Er zal een tijd komen dat allen geloven.....	221
Hoofdstuk 3. Waar de mens tekortschiet, helpt God.....	224
God helpt met wat de mens niet kan doen.....	224
God bekommert Zich altijd om ons welzijn.....	226
“Vraagt en u zal gegeven worden”.....	227
Gods Genade wordt aangetrokken door de nederigheid..	229
Hulp in het begin van de geestelijke strijd.....	230
De goddelijke krachten zijn almachtig.....	232
Een goede instelling.....	233
Deel 5. Geestelijke wapens.....	235
Hoofdstuk 1. Het gebed, een sterk wapen.....	237
Er moet veel gebeden worden.....	237
Wat we in het gebed moeten vragen.....	238
Hulp met het gebed.....	241
De kwaliteit van het gebed heeft belang.....	243
“En ze drongen bij Hem aan” ²⁴⁵	
Gebed met pijn.....	246
De goddelijke vertroosting.....	247
Het gevaar van gevoelloosheid.....	249
Alarmtoestand.....	250
Hoofdstuk 2. De kloosters zijn de versterkte vestingen van de Kerk.....	254
Een monnik is een vuurtoren op de rotsen.....	254
De geluidloze prediking van de monnik.....	255
De monnik is de wedergeboorte van de wereld.....	257
Geestelijke schroom verandert de anderen.....	259
Het doel van kloosters is geestelijk.....	261
Een geestelijke staat, een geestelijk fort.....	263
Gebed, een oprecht leven, een voorbeeld.....	265

Het monniksleven is in gevaar	267
We moeten een erfenis nalaten.....	269
Hoofdstuk 3. De diepere betekenis van het leven	272
We moeten ons voorbereiden op het hiernamaals.....	272
We moeten het goede voelen als een noodzaak	275
We moeten de wereld helpen zich te bekeren.....	277
Berouw helpt het kwaad te vernietigen	279

VOORWOORD

De heilige Gerondas Païssios begon vanaf 1980 tegen ons te spreken over de moeilijke jaren die zouden komen. Hij herhaalde dikwijls dat ook wij misschien veel zouden meemaken van wat in het Boek Openbaring beschreven staat. Het was zijn bedoeling ons de goede soort onrust in te geven, zodat we onze geestelijke strijd zouden versterken, ons zouden verzetten tegen de geest van onverschilligheid – die hij ook zag binnensluipen in de schoot van het monnikenleven –, ons zouden vrijmaken van de eigenliefde en onze zwakheden zouden bestrijden, opdat ons gebed kracht zou hebben. Hij zei: “Door onze zwakheden verzwakt ons gebed en daarna kunnen we noch onszelf, noch de wereld helpen. De radioverbinding is waardeloos geworden. En als de radioverbinding niet werkt, maakt de vijand zich van de ander meester.”

In de algemene inleiding van het eerste deel, met de titel “Met pijn en liefde voor de hedendaagse mens”, is uitvoerig uitgelegd wat de herkomst en de manier van verzamelen en samenstellen was van het materiaal dat al de serie “Woorden van Gerondas Païssios van de Athos” was begonnen te vormen. In het tweede deel dat u nu in handen hebt, met de titel “Geestelijk ontwaken”, zijn thema’s opgenomen die betrekking hebben op de huidige realiteit, die ons oproepen voortdurend waakzaam en gereed te zijn en die ons voorbereiden op moeilijke situaties die we misschien zullen meemaken, want we hebben al zien gebeuren wat de Gerondas vaak zei: “We zullen de ene storm na de andere meemaken; nu zullen we enkele jaren dit beleven: overal een algemene opwinding”. Dit tweede boek bestaat uit vijf delen. Het eerste deel gaat over de algemene onverschilligheid en het gebrek aan verantwoordelijkheid die men tegenwoordig opmerkt en over de verplichting van de gewetensvolle Christen om in deze toestand te helpen door zichzelf te verbeteren, zich verstandig te gedragen, zijn geloof te belijden en door te bidden. “Ik zeg niet dat we met een spandoek moeten rondlopen”, zegt de Gerondas op een bepaalde plaats, “maar we moeten onze handen opheffen naar God”. In het tweede deel wekt de Gerondas op tot ijver bij het geestelijk werk, zonder zich te beperken tot een bepaalde strijd. Van nu af moet iedereen

strijden overeenkomstig zijn krachten en zijn ijver en het leven in Christus leven, dat al hier op aarde het Paradijs is. Het derde deel gaat over de kortstondige heerschappij van de Antichrist, die de Christenen de gelegenheid zal geven opnieuw Christus te belijden, zoals bij de heilige Doop – maar dit keer bewust –, te strijden en zich van tevoren te verheugen over de overwinning van Christus op de duivel. De Heiligen zullen jaloers zijn wegens deze gelegenheid, zei de Gerondas. “Vele Heiligen zouden smeken in onze tijd te leven, om te kunnen strijden. Wij bevinden ons in die tijd ... Wij zijn het niet waardig! Laten we dat tenminste erkennen”. Om deze periode op de juiste wijze tegemoet te treden, zijn we genooddaakt vooral de moed en de offerbereidheid te ontwikkelen. In het vierde deel, dat handelt over de Goddelijke voorzienigheid, het geloof en het vertrouwen op God, en op de Goddelijke bijstand, wordt men naar de bron geleid waar de kracht uit opwelt om welke moeilijkheid dan ook tegemoet te treden. In het vijfde deel ten slotte wordt de noodzaak en de kracht van het gebed van het hart benadrukt, dat een zeker wapen is voor het bestrijden van het kwaad, dat zich steeds meer uitbreidt. De monniken moeten in ‘staat van alarm’ zijn, zoals soldaten in oorlogstijd, om voortdurend de wereld te helpen met het gebed, en oppassen dat de ware geest van het monnikenleven niet veranderd wordt, om zuurdesem te blijven voor de volgende generaties. Dit laatste deel eindigt met het hoofdstuk dat vaststelt wat de diepere betekenis van het leven is en de noodzaak van berouw benadrukt.

De woorden en de daden van de Gerondas worden ook hier, zoals altijd, gewogen met het evenwicht van het onderscheidingsvermogen. In deze teksten ziet men hoe de Gerondas vaak zijn gebed niet onderbreekt, hoe onophoudelijk ongeduldige pelgrims ook de bel van zijn Kalyva laten rinkelen, terwijl ze roepen: “Houd op met bidden, Gerondas, God zal het niet erg vinden”, en andere keren de woestijn verlaat en de wereld ingaat, omdat zijn afwezigheid bij een bepaalde samenkomst verkeerd opgevat zou kunnen worden en de Kerk zou kunnen schaden. Vaak wordt hij bevangen door goddelijke ergernis en reageert hij op iemands godslasteringen en andere keren zwijgt hij en bidt hij alleen voor de godslasteraar. Daarom is het goed als de lezer geen conclusies trekt voordat hij alle hoofdstukken gelezen heeft. Hij moet vooral

echter niet losse woorden van de Gerondas gebruiken, want hij kan daardoor anderen tot foute conclusies brengen. Hij moet in het oog houden dat de Gerondas sprak naar aanleiding van een concrete gebeurtenis of vraag en zich richtte tot een speciale persoon, en altijd met het oog op het heil van diens ziel.

Zij die de Gerondas gekend hebben, herinneren zich de zoetheid die zijn woorden in de harten brachten, hoe streng hij soms ook was. En dat kwam omdat het doel van de Gerondas altijd de genezing van het kwaad was en niet het aan de kaak stellen ervan. De bevrijding van de ziel van degene met wie hij sprak, en niet het brandmerken van de hartstocht. Als deze zelfde woorden buiten het verband van deze pijn en liefde gebruikt zouden zijn, zouden ze misschien anders geklonken hebben en wellicht niet genezend zijn geweest. Ze zouden misschien in plaats van goddelijke vertroosting en zekerheid in de harten gebracht te hebben, twijfel en vrees veroorzaakt hebben of tot uitersten hebben gevoerd, terwijl de Gerondas niet een man van uitersten was of eenzijdig: hij beijverde zich voor het goede, maar het moest op een goede manier zijn, om nut te hebben. Hij aarzelde weliswaar nooit om de waarheid te zeggen, maar hij zei de waarheid met onderscheidingsvermogen. Hij werd bevangen door goddelijke ergernis wanneer iets heiligs geschonden werd, hij kondigde tevoren de vreeswekkende gebeurtenissen aan die te wachten stonden, maar zijn houding veroorzaakte geen vrees of stress bij zijn toehoorder. Integendeel, hij gaf je de hoop op de opstanding en vreugde door, maar de vreugde die ontstaat door opoffering, die je tot verwant van Christus maakt. En in de mate waarin men verwant wordt met Christus – door deel te nemen aan de sacramenten en door Zijn geboden te onderhouden – heeft men niets te vrezen, “duivels noch martelingen”. Op zijn eigen charmante manier zei de Gerondas eens: “Wanneer je jezelf weggooit, vliegt Christus bij je binnen”, wat het streven is van heel het geestelijke leven. Daarom benadrukte hij een gevaar dat de Christen loopt: als hij niet de offergeest ontwikkelt, kan hij niet deelhebben aan het leven van Christus, want dan blijft hij een mens van de buitenkant, zonder innerlijk leven. De vele verwijzingen naar het persoonlijke leven van de Gerondas hebben sommige lezers misschien verbaasd, vooral omdat de Gerondas de indruk geeft gemakkelijk en onge-

dwongen sommige van de goddelijke gebeurtenissen die hij meegemaakt heeft, te vertellen. Maar bij het op schrift overbrengen van het gesproken woord was het niet altijd mogelijk uit te laten komen hoe moeilijk de Gerondas over zichzelf sprak, en evenmin hoe hij zichzelf moest dwingen iets te vertellen over wat hij had meegemaakt. Verschillende keren vertelde hij een bepaalde gebeurtenis alleen gedeeltelijk, aan verschillende zusters met verschillende details, en als hij de kans gaf, probeerden we heel voorzichtig een inlichting van hem los te krijgen om een hiaat in een verhaal aan te vullen. Op die manier openbaarde de Gerondas, in de achtentwintig jaar dat hij het Hesychasterion geestelijk leidde, ons om ons te helpen, iets van de goddelijke gebeurtenissen van zijn leven, wat voor ons een 'geestelijke bloeddonatie' was. Daarom was hij heel verdrietig als niet de geestelijke vooruitgang volgde die hij verwachtte, en zei hij verschillende keren met pijn en verdriet: "Ik gooi mest op zand".

Wij danken degenen die de teksten vóór de uitgave hebben gelezen en met eerbied voor de woorden van de Gerondas enkele gedachten daarover hebben geformuleerd, maar ons ook bemoedigd hebben door te gaan met dit werk, want zij voelden – zo zeiden zij tegen ons – dat zijn onderrichtingen gericht zijn tot de gehele Kerk.

Mogen de woorden van dit deel, "Geestelijk ontwaken", door de gebeden van de heilige Gerondas Païssios, die, zoals velen ons verzekeren en belijden, ons dag en nacht volgt en ons helpt met goddelijke liefde, de goede onrust in ons brengen zodat we vol ijver strijden, opdat het kwaad terugwijkt en de vrede van God op aarde overheerst. Amen.

Ontslaping van de Moeder Gods 1999
Moniale Filotheï,
Hegoumena van het heilig Klooster,
en mijn zusters in Christus

- Geronda, waarom ontvlucht u de Kalyva en gaat u naar het bos?*
- Waar vind je rust in de Kalyva? Ze kloppen aan de ene kant aan, aan de andere kant. Ik heb een goed plekje gevonden aan een kant. Als ik goed ben, zal ik een mitrailleur van gebed “bouwen”, een radar. Het is een heel goede plek. Het is heel geschikt voor de zomer: er zijn bomen. Ik zal daar ook rechtop kunnen staan. Als ik mijn plichten kan doen, is dat mijn vreugde, mijn voedsel! Kom een keer langs! ...*

ENKELE WOORDEN VAN DE GERONDAS

ALS INLEIDING

“Om binnen te gaan in de Raad van God moet je afgevaardigde van God worden, jezelf niet sparen”

– Geronda, wat vindt u van de huidige situatie?
– Wat vinden jullie ervan?
– Wat kunnen wij zeggen, Geronda? Zegt u het maar.
– De rust die heerst, verontrust me. Er staat iets te gebeuren. We hebben niet goed begrepen in wat voor tijd we leven en we denken er ook niet aan dat we zullen sterven. Ik weet niet wat er gaat gebeuren: de toestand is heel moeilijk! Het lot van de wereld is in handen van een paar mensen, maar God houdt de rem nog ingedrukt. We moeten veel bidden, met pijn, opdat God ingrijpt. Je moet het met je hart doen en een geestelijk leven leiden. Het zijn heel moeilijke jaren. Er is veel as gevallen, ballast, onverschilligheid. Er is een goede windvlaag nodig om het te doen opwaaien. De ouderen hebben gezegd dat er een tijd zal komen dat de mensen zullen reageren. Ze verwerpen alle limieten, ze houden nergens rekening mee. Het is vreselijk! Het is een spraakverwarring geworden. We moeten bidden dat de mensen uit die spraakverwarring raken. Lees het gebed van de Drie Jongelingen¹, en kijk met hoeveel nederigheid ze bidden. En psalm 82: “God, wie zal aan U gelijk zijn, zwijg niet langer ...”² Dat is wat moet gebeuren, anders is er geen orde. God moet tussenbeide komen. Er komen verschillende ziektes uit Europa, en de zaken worden alleen maar erger. Een huisvader uit Cyprus, die in Engeland woont, zei tegen me: “We lopen geestelijk gevaar. Ik moet uit Engeland weggaan met mijn gezin.” Je ziet daar vaders die hun dochter nemen, moeders die hun zoon nemen ... ze trouwen en zegenen ze allen. Het is een vreselijk iets ... ik schaam me erover te praten. En wij trekken ons er niets van aan. Ik zeg niet dat we met een spandoek moeten lopen, maar we moeten onze aandacht richten op het grote gevaar dat ons te wachten staat en onze handen opheffen naar God. We moeten kijken hoe we ons moeten verdedigen tegen het

1 Dan. 2-21.

2 Ps. 82, 2.

kwaad. We moeten een beetje remmen, want ze zijn alles aan het afvlakken. Men kan nu zoals in de psalmen zeggen: "Behandel hun vorsten als Oreb en Zeb; als Zebeëe en Salmana ... Zij hebben gezegd: Laten wij het altaar van God als erfdeel nemen."³

Er heerst een grote verwarring. Alles draait, de mensen zijn duizelig. De mensen lijken op bijen. Als men klopt tegen de korf, komen de bijen naar buiten, beginnen te zomen en vliegen geagiteerd rond de korf. Daarna zal de richting waarin ze gaan, afhangen van de wind. Als de wind naar het noorden waait, gaan ze naar binnen. Als de wind zuid is, vliegen ze weg. Zo wordt ook de wereld door de wind geblazen: nationale noordenwind, nationale zuidenwind, en de arme mensen zijn duizelig. Maar al gist en borrelt het op die manier, ik voel toch een vertroosting van binnen, een zekerheid. Misschien zal de olijfbom verdorren, maar er zullen toch jonge loten ontspruiten. Er bestaat een deel Christenen op wie God rust. Er bestaan nog mensen van God, mensen van gebed, en de goede God verdraagt ons en Hij zal alles weer in orde maken. Die mensen van gebed geven ons hoop. Weest niet bang. We hebben als volk zoveel windvlagen doorstaan en zijn niet verloren gegaan, waarom zouden we dan bang zijn voor de storm die gaat losbarsten? We zullen ook dit keer niet verloren gaan. God heeft ons lief. De mens heeft een verborgen kracht in zich voor tijden van nood. Het zullen maar weinig moeilijke jaren zijn: het zal maar een windvlaag zijn.

Ik zeg dit niet om jullie bang te maken, maar opdat jullie weten hoe het er voor staat. Het is voor ons een grote kans, moeilijkheden zijn een feest, martelaarschap. Weest met Christus, leeft overeenkomstig Zijn geboden en bidt om goddelijke kracht te krijgen en opgewassen te zijn tegen de moeilijkheden. Verlaat de hartstochten, dan komt de Goddelijke Genade. Wat heel veel zal helpen is als de goede onrust in ons komt: waar bevinden we ons, wat zullen we tegenkomen, opdat we onze maatregelen nemen en onszelf klaarmaken. Ons leven moet gematigder zijn. We moeten meer geestelijk leven. We moeten meer liefde hebben. We moeten de lijdenden, de armen, helpen met liefde, met medeleven, met goedheid. We moeten bidden dat goede mensen komen.

God zal de oplossing geven

De Goede God zal alles regelen op de beste manier, maar we moeten geduldig zijn en goed opletten, want vaak maken de mensen, door te gehaast de warboel uit elkaar te halen, de warboel alleen maar groter. God zal alles rustig uit elkaar halen. Deze toestand zal niet lang duren. God zal een bezem nemen! In 1860 was er in het Klooster Ivron een bepaalde tijd geen enkele monnik meer overgebleven, omdat er op de Heilige Berg een groot Turks leger was. De Vaders waren weggegaan, sommigen met de Heilige Relieken, anderen om te helpen bij de Vrijheidsoorlog. Er kwam alleen één monnik van ver naar het Klooster die de lampjes aanstak en veegde. In en buiten het Klooster was het Turkse leger, en die arme monnik veegde en zei: "Moeder Gods, hoe moet het toch met deze toestand?" Op een keer toen hij vol pijn tot de Moeder Gods bad, zag hij een vrouw naar zich toekomen: het was de Moeder Gods. Ze was lichtend en haar gezicht straalde. Ze nam de bezem uit zijn hand en zei tegen hem: "Je weet niet hoe je goed moet vegen; ik zal wel vegen." En ze begon te vegen. Daarna verdween ze in het Heiligdom. Binnen drie dagen waren alle Turken vertrokken! De Moeder Gods had ze verjaagd. God zal wat niet juist is wegwerken, zoals een oog een vuiltje wegwerkt. De duivel is aan het werk, maar God is ook aan het werk en maakt gebruik van het kwaad, opdat er iets goeds uit voortkomt. De tegels barsten in stukken, om een voorbeeld te geven, en God neemt de stukken en maakt er een mooi mozaiek van. Daarom moeten jullie je beslist geen zorgen maken, want God staat boven alles en allen. Hij bestuurt alles en zal iedereen op de beklagdenbank zetten om verklaring af te leggen van wat hij heeft gedaan, en Hij zal hem loon geven naar zijn werken. Zij die geholpen hebben bij een bepaalde toestand zullen beloond worden, en hij die het kwade gedaan heeft, zal gestraft worden. Uiteindelijk zal God de zaken op hun plaats zetten, maar ieder van ons zal rekenschap geven van wat hij in deze moeilijke jaren gedaan heeft, door gebieden, door goedheid.

Tegenwoordig probeert men het geloof kapot te maken, daarom nemen ze er langzaam een steentje uit weg, opdat het bouwwerk van het geloof in elkaar zakt. Maar wij zijn allemaal verantwoordelijk voor dat kapot gaan, niet alleen zij die de stenen weghalen en het in elkaar laten zakken, maar ook

wij die zien dat het in elkaar zakt en niet proberen het te stutten. Wie een ander aanspoort tot het kwaad, zal daar aan God rekenschap van moeten geven. Die erbij staat zal rekenschap moeten geven, want hij heeft hem kwaad zien doen tegen zijn medemens en heeft niet gereageerd.

De mensen geloven gemakkelijk iemand die overtuigingskracht heeft.

– Het volk is als een wild dier, Geronda.

– Ik klaag niet over de wilde dieren. Zie je, dieren kunnen niet veel kwaad doen, want ze hebben geen hersens, terwijl de mens die zich ver van God verwijdert, erger wordt dan het grootste wilde dier! Hij doet veel kwaad. Sterke azijn komt van bedorven wijn. De andere, kunstmatige azijnsoorten, zijn niet zo sterk ... Het is erger als de duivel samen strijdt met een verdorven mens: hij doet de anderen dubbel kwaad, zoals een vleeselijke gedachte, wanneer die samen strijdt met het vlees, het vlees groter kwaad aandoet. Om de duivel te laten samenwerken met zo iemand, moet deze berekenend zijn, een slechte instelling hebben, slecht zijn.

Vervolgens, God verhoede het, zullen ze moeilijkheden veroorzaken, de mensen, de Kloosters in het nauw drijven. De Kerk, het monnikenwezen, zal hen kwaad doen, want ze zullen hun plannen verhinderen. De huidige toestand kan alleen op een geestelijke manier aangepakt worden, niet op een wereldse manier. Er zal nog wat storm komen, conservenblikjes, vuilnis, alles wat onnuttig is zal eruit gegooid worden, en dan zal alles in het reine komen. Jullie zullen zien: sommigen zullen in deze toestand een zuiver loon ontvangen, anderen zullen hun schuld betalen. Het zal zó worden dat niemand verdrietig is over de ellende die ze zullen doormaken – men zal natuurlijk niet zeggen “ere zij God”.

Hoeveel houdt God toch van ons! Wat nu gebeurt⁴ en dat wat ze denken te doen, als dat twintig jaar tevoren was gebeurd, toen de mensen geestelijk minder ontwikkeld waren, zou het heel moeilijk zijn geweest. Tegenwoordig weten de mensen dat de Kerk sterker is geworden. God bemint de mens, Zijn schepsel, en Hij zal zorgen voor wat nodig is: als de mens maar gelooft en Zijn geboden onderhoudt.

4 De Gerondas zei dit in 1985.

*“Vervloekt is hij die de werken des Heren zorgeloos verricht”*⁵
Vroeger, als een vroom iemand zich bekommerde om de toestand van de wereld, werd dat niet als goed gezien: hij werd opgesloten in de Toren⁶. Maar als iemand nu onverschillig is en niet lijdt wegens de huidige toestand van de wereld, moet hij in de Toren opgesloten worden. Want zij die toen regeerden, hadden God in zich, terwijl nu velen van hen die regeren niet gelovig zijn. Er zijn er tegenwoordig veel die alles proberen te doen verdwijnen: de gezinnen, de jeugd, de Kerk. Als iemand begaan is en onrustig wegens de toestand van ons volk is dat een belijdenis, want de Staat is tegen de Goddelijke wet. Hij vaardigt wetten uit die tegen de wet van God ingaan. Er zijn sommige onverschillige mensen die niet geloven in het instituut van de Kerk en evenmin de Natie erkennen en die om niets te hoeven doen zeggen: “De Apostel Paulos zegt dat men zich niet moet bekommeren om wereldse zaken”, en ze trekken zich er dus niets van aan! Maar de Apostel Paulos bedoelde iets anders. In die tijd waren heidense volken aan de macht. Sommigen maakten zich los van de staat en geloofden in Christus. Daarom zei de Apostel Paulos tegen hen: “Bekommert u niet om wereldse zaken”, om zich af te scheiden van de wereld, omdat heel de wereld heidens was⁷. Maar vanaf het moment dat Constantijn de Grote aan de macht kwam en het Christendom heerste, werd langzaamaan de grote Christelijke overlevering geschapen, met de kerken, de kloosters, de kunst, het typicon van de eredienst enz. We hebben dus de verantwoordelijkheid dat alles in stand te houden en niet aan de vijanden van de Kerk toe te staan ze te doen verdwijnen. Ik heb ook geestelijke vaders horen zeggen: “Bekommert u daar niet om!” Als ze heel heilig waren en door gebed een staat hadden bereikt waarin ze zich nergens meer om bekommerden, zou ik zelfs hun voeten kussen. Maar nu bekommeren zij zich er niet om omdat ze iedereen te vriend willen houden en een plezierig leven willen hebben. Wereldse mensen mogen al niet onverschillig zijn, laat staat geestelijke mensen. Een fatsoenlijk geestelijk iemand moet

5 Jer. 31, 10.

6 Een hoog, versterkt bouwwerk van de monniken van de Heilige Berg, dat gebruikt werd als bescherming tegen piraten.

7 Vgl. 2 Tim. 2, 4.

niets met onverschilligheid doen. “Vervloekt is hij die de werken des Heren zorgeloos verricht”, zeg de Profeet Jeremia.⁸

We moeten de mensen geestelijke rust geven

Vroeger waren van de tien mensen zes godvrezend, twee matig en twee onverschillig, maar ook zij waren gelovig. Dat is nu niet meer zo. Ik weet niet hoe die toestand zich zal ontwikkelen. Laten we nu zoveel we kunnen de mensen geestelijk helpen: zoals destijds met de zondvloed, met de ark van Noach, moeten ook sommigen gered worden, en niet geestelijk gewond raken. Er is veel gebed nodig, veel onderscheidingsvermogen, om de zaken van alle kanten te bezien en de mensen rust te geven. Denken jullie soms dat het mij rust geeft dat de mensen zich hier verzamelen of dat ik zoveel mensen wil zien? Neen, maar in de toestand waarin we ons bevinden, hebben de arme mensen een beetje hulp nodig. Ik ben geen priester geworden, om niet met mensen te hoeven omgaan, en uiteindelijk houd ik me nog meer met de mensen bezig. Maar God weet wat ik eigenlijk wilde, en geeft me nog meer dan wat Hij me zou hebben gegeven als ik gedaan had wat ik aangenaam zou hebben gevonden. Hoe vaak smeek ik de Alheilige Moeder Gods niet een rustige plaats voor me te bereiden, ver weg, waar ik niets zie, niets hoor, om te bidden voor de hele wereld, maar ze verhoort me niet: maar voor dingen die geen waarde hebben, verhoort ze me wel. Ik zie dat God me nu, als er mensen gaan komen, met een of andere ziekte aan bed kluistert, zodat ik een beetje kan uitrusten. Hij geeft me niet de zoetheid die ik vroeger bij het bidden voelde, want ik zou me er niet van kunnen losmaken. Als er toen iemand